

vasemmisto

Eurovaalit 2024

Vammaiset Euroopassa

**Esteettömyys ja
Saavutettavuus**

**Työtä ja
toimeentuloa
myös
vammaisille**

**Julkiset
palvelut**

**Ihmisoikeudet,
yhdenvertaisuus
ja tasa-arvo**

Vammaisuus EU-alueella

Vammaiset ovat EU:n suurin vähemmistö, johon kuka tahansa voi päätyä. Meitä on jo Eurooppa-neuvoston arvion mukaan noin 27 % yli 16-vuotiaista.

Vamma ei välttämättä näy päällepäin.

Suomen ratifioiman YK:n vammaisten henkilöiden ihmisoikeussopimuksen (2016) mukaan vammaisia ovat ne, ”joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa”.

Vammaisuudessa on kyse vamman ja ympäristön välisestä vuorovaikutuksesta.

Hyviä lähteitä vammaisten asioista

- [Vammaispoliittinen ohjelma](#)
- [Vammaispalvelujen käsikirja \(THL\)](#)
- [YK:n vammaissopimus ja raportit](#)
- [Viittomakielet \(Oikeusministeriö\)](#)
- [European Blind Union](#)
- [European Disability Forum](#)
- [European Union of the Deaf](#)
- [Inclusion Europe \(kehitysvammat\)](#)
- [Mental Health Europe](#)

Esteettömyys ja saavutettavuus turvaavat vammaiselle oikeuden osallistua ja vaikuttaa

Esteettömyys ja saavutettavuus on hyväksi kaikille ihmisille!

Esteettömyyden ja saavutettavuuden ansiosta vammaisenkin pystyy yhtäläisesti osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskuntaan. Ne myös parantavat yhteiskunnan turvallisuutta.

Esteettömyydellä tarkoitetaan lähinnä fyysistä ympäristöä, esim. luiskia. Saavutettavuudella tarkoitetaan "aineetonta" ympäristöä, kuten kaikille soveltuvia verkkosivuja ja asenteita. Niin fyysisen ympäristön kuin vaikkapa verkkosivujen ja palvelujen pitäisi olla kaikille sopivia ja kaikkien saatavilla riippumatta ihmisen toimintakyvystä.

Eri vammaisuuden muodot on huomioitava kaikilla sektoreilla, esim. tekstitys ja viittomakielen tulkkaus.

Yhteiskunnan esteettömyys ja saavutettavuus on ymmärrettävä laaja-alaisesti.

Työtä ja toimeentuloa myös vammaisille

Kapitalismi polkee vammaisia ja muita vähemmistöjä.

Oikeus työhön ja toimeentuloon kuuluu kaikille, myös vammaisille ja osatyökykyisille.

Vammaisten työllistämiskiintiö suuryrityksille ensiaskeleena tasavertaisuuteen.

Koko Euroopan unioniin riittävän korkea perustulo.

Julkiset palvelut

Korkeatasoisten sosiaali-, vammais- ja tulkkauspalveluiden saaminen pitää turvata myös, kun vammaisen asuu toisessa EU-maassa.

EU:hun leivottua markkinakeskeisyyttä täytyy torjua tiukalla sääntelyllä, esim. minimoimalla voitontavoittelu sote-palveluissa.

Julkiset palvelut tulee säätää maksuttomiksi koko EU:n alueella.

Ihmisoikeudet, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kaikkialle EU:ssa kattavat, korkeatasoiset ja yksilölliset tarpeet huomioivat vammaisten palvelut (esim. TE-palvelut). Näissä palveluissa tulee olla vammaisuuden ymmärtämystä.

Vammaisasiavaltuutettu kaikkiin EU:n jäsenmaihiin sekä EU-tasolle.

Vammaisia ihmisiä tarvitaan myös päättäjinä.

Oikeus omaan äidinkieleen ja kulttuuriin on taattava kaikille, myös viittomakielisille.

Kaikissa palveluissa tulisi olla viittomakielten taitoisia työntekijöitä ja vähemmistökulttuurien tuntemusta.

EU:n kouluissa tulisi opettaa viittomakielen perusteita sekä perehdyttää paikalliseen kuurojen kulttuuriin. Viittomakielten pitäisi olla osa valinnaisia kieliä.

